

O koňoch, ktoré môžu počítať

Rudolf Steiner

Stuttgart, 18. februára 1913.

Bola položená otázka, čo leží za dnes tak slávnymi koňmi v Elberfelde, ktoré sú schopné počítať a ktoré tiež vlastnia iné druhy múdrosti. Od samého začiatku mi dovoľte povedať, že nie som osobne oboznámený so skutočnosťami týkajúcimi sa koní Elberfeld, ktoré dokážu počítať a robiť iné triky, pretože som tam nikdy nebol, ale oboznámil som sa s „chytrým Hansom von Ostenom“ , Kôň podobný tým z Elberfeldu.

Je skutočne prekvapujúce, že zatiaľ čo celý Berlín sa v tom čase skutočne zaujímal o „chytrého Hansa“ už dosť dlho, tento záujem mal čoskoro zmiznúť. Krátke trvanie záujmu ľudí o niečo je veľmi charakteristickou črtou súčasnosti.

V súvislosti s týmto koňom by sa mohli získať veľmi zaujímavé skúsenosti. Na úvod, všetci, ktorí o takýchto veciach počuli prvýkrát, boli dosť skeptickí, kým sa nerozhodli tieto skutočnosti pozornejšie sledovať, pretože informácie o jemných veciach, ktoré robil „chytrý Hans“, sa zdali byť celkom spoľahlivé. Dokázal počítať, extrahovať korene atď. ; v kartovom triku zistil aj tú správnu kartu a tak ďalej. V skutočnosti môžeme povedať, že postupne bolo nemožné poprieť, že sa odohrávalo niečo mimoriadne. Majiteľ koňa privolať neznámych ľudí, odborníkov, trénerov, atď. Pozval tiež komisiu filozofov. Nakoniec sa objavila brožúra, napísaná filológom, určitým Dr. Pfungeom - najzaujímavejšou brožúrkou. Po odmietnutí všetkého, čo povedali prítomní ľudia, filológ dospel k tomuto záveru: „Je zrejmé, že, chytrý Hans“ nemôže počítať, ale Herr von Osten alebo iní, ktorí mu určili úlohu, ho nejakým spôsobom ovplyvňujú.“ A tieto vplyvy sa museli vysvetliť. čo možno materialisticky. To, že vplyv môže v skutočnosti prejsť z duše na dušu, bolo niečo, čo moderní profesori už nepriznávajú, pretože filológovia už na dušu úplne zabudli. Naši vážení filológovia napriek tomu pripúšťajú, že môžu existovať určité vplyvy - najmä vplyvy, ktoré sú čo najmaterialistickejšie. Predpokladajú napríklad, že človek môže urobiť takmer nepostrehnutelné gesto, ktoré ovplyvňuje zviera. Napríklad zvieraťu môže byť zverená úloha zistiť druhú odmocninu 16. Vyrobia sa veľmi malé gestá vyjadrujúce to, čo si osoba myslí, čo je druhá odmocnina zo 16. Kôň tieto gestá vníma a vyznačením jeho chodidla označuje druhú odmocninu 16. Toto vysvetlenie je úplne realistické. Pan von Osten potom privolať expertov na zvieratá. Títo odborníci, ktorí sa vyznali v každom triku a geste toho najlepšieho druhu, neboli schopní vnímať nič z jemných tieňov, ktoré by podľa profesorov mohli ovplyvniť zviera. Títo ľudia, ktorí skutočne dokázali pochopiť, ako zviera poslúcha na prvý pohľad, nemohli objaviť takéto gestá, takže musíme povedať: Tieto takmer nepostrehnutelné gestá môže vnímať iba niekto, kto roky pracoval vo fyziologickom alebo filologickom laboratóriu! Na dôkladné vysvetlenie bolo uvedené, že iba profesor, ktorý roky pracoval v laboratóriu, dokáže vnímať, čo kone môžu vnímať! Takéto vysvetlenie, zachránil však materializmus. To je skutočne zvedavosť - spochybňovať každý psychický vplyv a tvrdiť, že kôň vie okamžite, keď sa profesor naučí vedieť po rokoch práce vo fyziologickom laboratóriu!

Táto otázka by sa však mala brať vážne. Chcel by som vám vysvetliť záver, ku ktorému som dospel. Musím však zdôrazniť, že to, čo vám teraz poviem, je potrebné opísať absolútne ako hypotézu len preto, že táto otázka je tak mimoriadne komplikovaná. Napriek tomu je to hypotéza, ale myslím si, že ďalšie okultné vyšetrowanie ju podporí. Ak vezmeme do úvahy celú záležitosť, zistíme, že je to skutočne najzložitejšia vec a stretneme sa s mimoriadnymi javmi. V dôsledku toho mám odvahu iba vypracovať určitú okultnú hypotézu týkajúcu sa celej otázky ako výsledok pozorovaní, ktoré som mohol urobiť pri sledovaní Herra von Ostena pri práci s jeho koňom. Som si istý, že neskôr bude táto hypotéza potvrdená okultným vyšetrowaním.

Zistil som, že matematické myslenie, celá matematická koncepcia, je niečo oveľa objektívnejšie, ako si všeobecne myslíme. Celé matematické myslenie je niečo, čo funguje ako druh automatu, a to nasledujúcim spôsobom: Základ matematického myslenia možno vysvetliť skutočnosťou, že všetky matematické pojmy sú obsiahnuté v štruktúre celej Zeme. Zem nie je to nediferencované telo teoreticky premyslené ľuďmi. Má mimoriadne jemnú štruktúru a ovplyvňuje zvnútra bytosti, ktoré ho obývajú. U človeka je matematická schopnosť v zásade závislá od troch kanálov nachádzajúcich sa v strednom uchu, ktoré sú spojené so zmyslom pre rovnováhu. V prípade človeka existuje určitý druh spojenia medzi týmto orgánom umiestneným v uchu a celým nervovým systémom tvoriacim miechu. Ak ľudská bytosť dospeje k matematickým záverom, môžeme pozorovať, že je skutočne divákom v oveľa väčšej miere, ako si všeobecne predstavujeme. Pre matematické závery sa formujú, ako to bolo samo o sebe, a najmä v oblasti matematiky je človek skôr druhom automatu. Preto je zvláštnou črtou matematiky, že sa skutočne cítime nútení ju rozvíjať, pretože to bol druh automatu. V našom systéme počítame až do 10. Potom počítame desiatky atď. Týmto spôsobom sa celý systém započítavania stáva vnútorne automatizovaný. Čísla skutočne obsahujú vnútorný systém zákonov, ktorý je spojený so Zemou prostredníctvom určitého matematického automatizmu. Tento automatizmus u človeka nefunguje tak silno, pretože ľudská bytosť je z neho zdvihnutá svojou silou úsudku, ktorá udržuje pod kontrolou celý matematický automatizmus. Teraz je zvláštne vidieť, že v „chytrom Hansovi“ celá duchovná atmosféra koňa pôsobí takým spôsobom, že pri najmenšom podnecovaní, s najmenším klepnutím, je zasiahnutá celá atmosféra Zeme. Kôň sa prostredníctvom rôznych pozícií svojej chrbtice v porovnaní s človekom zúčastňuje na živote na Zemi a sila, ktorá v ňom skutočne myslí, je koniec koncov zem. Zem premýšľa celým nástrojom koňa. Takto skutočne získame nasledujúci dojem! Na jednej strane je Herr von Osten, ktorý nemusí počítať rôzne matematické problémy, ktoré dáva koňovi, ale iba sa dotýka niečoho matematického. Tým sa stáva súčasťou matematického automatu Zeme. To prechádza do chrbtice koňa a kôň ho potom dokáže celkom nezávisle vyjadriť životom duše. Ale Zem je tá, ktorá prenáša tento prvok duše. Nikdy som sa tak intenzívne nedozvedel o spôsobe prenosu matematického automatu, ako je to v prípade „chytého Hansa“.

Môžeme teda vidieť spoluprácu medzi dušou Hansa von Ostena a prvkom duše celej krajiny. Nemohol som si pomôcť: Keď v prípade telegrafického prístroja privedieme drôt k

zemi, potrebujeme iba ďalší drôt, aby sme ho prepojili s iným prístrojom. Teraz Zem spolupracuje ako celok, ako celok. Potrebujeme iba nainštalovať spojovací drôt, v takom prípade bude ako prístroj zapojená aj zem. V mechanickej oblasti bude výsledkom to, že určitý signál, ktorý presmeruje cez klávesy jedného prístroja, sa opäť objaví ako signál na druhom prístroji. Ale v prípade toho, čo vyplní Zem, v prípade matematického automatu bude existovať spojenie, ktoré sa môže skutočne nazvať podzemné, druh prepojovacieho drôtu medzi Zemou a tým, ktorý je v kontakte s koňom. Kôň sa musí dať prepojiť s celým prístrojom Zeme.

V skutočnosti je potrebné vziať do úvahy, že Zem je hlavným faktorom tejto duchovnej činnosti. Ak sa nám podarí nadviazať kontakt prostredníctvom osobitného psychického spojenia, ktoré existuje medzi trénerom a koňom a ktoré má pre človeka určitú mieru náklonnosti, nebude potrebné na vyriešenie nastoleného problému myslieť. Kôň môže mať aritmetický problém a vôbec nie je potrebné, aby prechádzal cez hlavu. Jediné, čo bude potrebné, je naučiť koňa program; to bude stačiť, pretože celá matematika je úplná - v dôsledku toho sú všetky cesty atď. spojené. A práve preto, že existuje spojenie medzi všetkými matematickými vecami, bude stačiť dať zvieratú tip, ak sme to vycvičili do tej miery, že sme schopní niečo vyjadriť; zvyšok príde sám. Je to založené na spojení medzi ľudskou dušou a zvieracou dušou. Zem má úlohu prenosu. Vo svojom vedomom živote sa zvieratá zaujímajú iba o sladkosti, ktoré dostávajú, a zatiaľ čo jeho všetka pozornosť vo vedomom živote smeruje k cukru, najzaujímavejšie veci sa odohrávajú v jeho podvedomí. Všetky tieto procesy sa však odohrávajú výlučne v jej podvedomých regiónoch. Kôň vo svojom vedomí o tom nič nevie.